

PLAN VAN AANPAK WARMTEPROGRAMMA

GEMEENTE LEUSDEN

025-3-2025

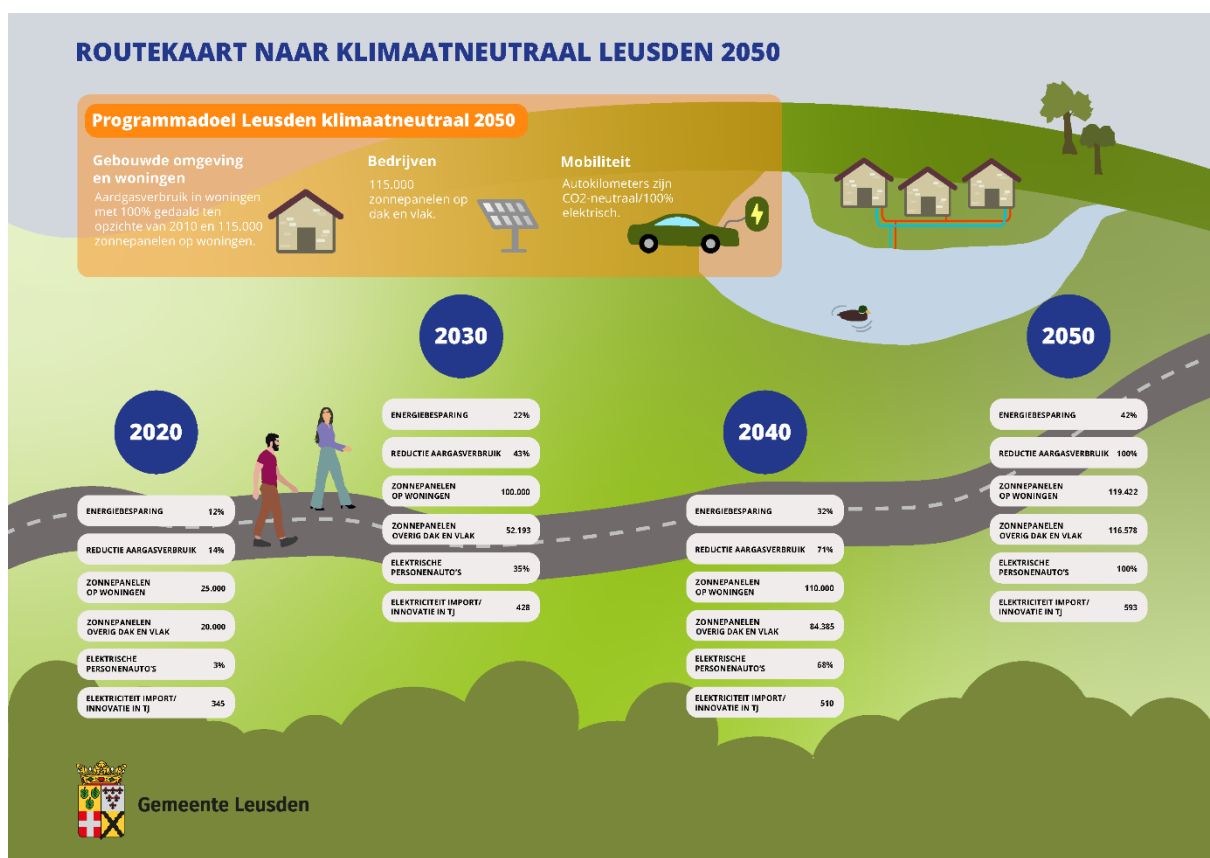
Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. Het gemeentelijk Warmteprogramma	5
2.1 Doel en reikwijdte	5
2.2 Uitgangspunten voor het opstellen van het Warmteprogramma	6
2.3 Herijken van de leidende principes.....	6
2.4 Relatie met andere gemeentelijke programma's en beleid	7
3. Rollen en verantwoordelijkheden.....	8
3.1 Rol van de gemeente.....	8
3.2 Samenwerkingspartners	8
3.3 Benutten kracht lokale samenleving.....	9
4. Activiteiten en proces.....	10
4.1 Planning en procedure	10
4.2 Parallelle activiteiten en onderzoek.....	11
4.3 Belangrijke beslissingen en mijlpalen.....	11
5. Organisatie, middelen en risico's.....	12
5.1 Organisatie	12
5.2 Financiering en budgetbeheer	12
5.3 Risicoanalyse en beheersmaatregelen	12
Bijlage 1 Routekaart.....	15

1. Inleiding

In 2019 is het Klimaatakkoord gesloten, waarin overheid, bedrijven en organisaties afspraken hebben gemaakt om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Een belangrijk onderdeel van het Klimaatakkoord is de warmtetransitie: in 2050 verwarmen we alle gebouwen met duurzame alternatieven in plaats van aardgas. Er zijn meerdere redenen om het gebruik van aardgas af te bouwen. Aardgas zorgt voor CO₂-uitstoot en daarmee draagt het gebruik van aardgas bij aan klimaatverandering. Ook de aardbevingen in Groningen, de leveringszekerheid van energie, de hoge aardgasprijzen en de sterk toegenomen energiearmoede zijn redenen om te kiezen voor de overstap naar een schone en betaalbare warmtevoorziening.

Om invulling te geven aan de ambities in het Klimaatakkoord heeft de gemeenteraad in 2024 het Programmaplan Warmte- en Energietransitie vastgesteld. In lijn met het Klimaatakkoord hebben we als gemeente de ambitie om in 2050 klimaatneutraal te zijn. Dit vraagt inzet op maximale energiebesparing en het zo veel mogelijk isoleren en verduurzamen van woningen en andere gebouwen, zodat ze op een andere manier verwarmd kunnen worden. We willen hiermee het aardgasverbruik terugdringen, CO₂-uitstoot beperken en het wooncomfort in de gemeente verhogen. Onderstaande routekaart geeft weer in welk tempo we voortgang moeten boeken om ons doel in 2050 te halen.

FIGUUR 1 ROUTEKAART LEUSDEN KLIMAATNEUTRAAL 2050

De basis van de warmtetransitie is de Transitievisie Warmte, die in 2020 is vastgesteld door de gemeenteraad. In de Transitievisie Warmte staat op hoofdlijnen welke route we volgen naar een aardgasvrije gebouwde omgeving in 2050. De Transitievisie Warmte is de kapstok voor alle werkzaamheden rond de warmtetransitie.

In de Transitievisie Warmte maken we onderscheid tussen twee sporen: het individuele spoor en de aanpak per wijk (buurtaanpak). Uit de evaluatie van de Transitievisie Warmte blijkt dat de gemeentelijke aanpak voornamelijk is gericht op inwoners. Om Leusden in 2050 klimaatneutraal te maken, is het belangrijk om ook bedrijven, bedrijventerreinen en andere (maatschappelijke) gebouwen mee te nemen. In het vervolg nemen we daarom de ontwikkeling van een aanpak voor bedrijven, bedrijventerreinen en maatschappelijk vastgoed mee.

In 2025-2026 actualiseren we de Transitievisie Warmte. Door de invoering van de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw) wordt deze visie voortaan het Warmteprogramma genoemd en ondergebracht onder het instrumentarium van de Omgevingswet. Het Warmteprogramma beschrijft de gemeentelijke plannen voor de komende tien jaar en moet uiterlijk eind 2026 door het College worden vastgesteld. Het is een wettelijke verplichting om het programma vervolgens elke vijf jaar te herijken.

Om het Warmteprogramma vorm te geven, hebben we zowel een evaluatie van de Transitievisie Warmte als een evaluatie van de buurtaanpak uitgevoerd. Deze evaluaties bieden inzicht in de effectiviteit van eerdere maatregelen en de mate waarin doelen zijn bereikt. De bevindingen nemen we mee in het plan van aanpak voor het opstellen van het Warmteprogramma.

Dit plan van aanpak legt vast hoe de gemeente het Warmteprogramma wil gaan opstellen en welke uitgangspunten we daarbij hanteren. Het beschrijft welke stakeholders we betrekken, welke organisatorische voorbereiding nodig is en de participatiestrategie. Ook beschrijft het de stappen die nodig zijn om een goed en uitvoerbaar Warmteprogramma op te stellen.

2. Het gemeentelijk Warmteprogramma

Met het Warmteprogramma leggen we het strategisch beleid vast om tot een aardgasvrije gemeente te komen in 2050. Volgens het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie (NPLW) beschrijft het Warmteprogramma de aanpak van het isoleren en aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving. Hierin staat in welke wijken, buurten en dorpskernen we de komende tien jaar stappen zetten richting aardgasvrij en hoe we dat gaan doen. Enerzijds gaat het om isolatie en energiebesparing, om het aardgasverbruik sterk te verminderen en om klaar te zijn om van het aardgas af te kunnen. Anderzijds kijken we naar mogelijke alternatieven voor aardgas om mee te verwarmen.

2.1 Doel en reikwijdte

Het Warmteprogramma is de kapstok voor alle acties binnen de warmtetransitie. Het wordt opgesteld voor de interne organisatie en stakeholders om inzicht te geven in de kansrijke duurzame alternatieven voor aardgas voor de verschillende gebieden binnen de gemeente Leusden, zowel het stedelijk als het landelijk gebied. Het Warmteprogramma biedt daarmee, naast de minimale gestelde eisen zoals beschreven door NPLW, duidelijke kaders en handelingsperspectief voor de interne organisatie en stakeholders in de transitie naar aardgasvrij. Het geeft inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen handelingsperspectief en duidelijkheid over hoe we de warmtetransitie in Leusden voor ons zien. Daarnaast geeft het programma inzicht in de rol van de gemeente en hoe tegen het inzetten van de aanwijsbevoegdheid wordt aangekeken. Er wordt een realistisch tijdspad geschetst waarin te zetten stappen worden uitgewerkt en met het programma bieden we een overzicht van wanneer we aan de slag gaan met de verschillende gebieden om te komen tot een aardgasvrije en duurzame oplossing.

Bij het opstellen van het Warmteprogramma maken we onderscheid tussen het individuele spoor en de buurtaanpak. In de evaluatie van de buurtaanpak en de evaluatie van de Transitievisie Warmte komt naar voren dat de buurtaanpak tot dusver in zeven wijken is gestart. De buurtaanpak die hiervoor wordt gehanteerd blijkt succesvol. Deze bestaande aanpak, die met name is gericht op woningen, breiden we in het Warmteprogramma uit met een aanpak voor bedrijven(terreinen) en maatschappelijke instellingen.

Daarnaast beogen we het Warmteprogramma zo op te stellen dat een planMER (plan-milieueffectrapport) op dit moment niet nodig is. Zo kunnen we het proces efficiënter en doelgerichter doorlopen en kan het Warmteprogramma eind 2026 worden vastgesteld door het College.

2.2 Uitgangspunten voor het opstellen van het Warmteprogramma

De uitgangspunten die we hanteren bij het opstellen van het Warmteprogramma zijn:

- **Rechtvaardig proces**

Wij hanteren een helder proces. We maken vooraf duidelijk welke fasen we doorlopen, we maken afspraken met stakeholders over hun en onze rol in het proces en de daarbij horende verantwoordelijkheden. Wij maken gebruik van de lokale kracht en kennis van inwoners door buurtteams en energievrijwilligers te raadplegen. We koppelen terug wat we met de geleverde input doen, ook als we adviezen niet opvolgen. We houden ons aan het afgesproken tijdsplan.

- **Adaptief programma**

De warmtetransitie is in beweging en een dynamisch proces. Wij houden steeds rekening met de veranderende omstandigheden binnen de warmtetransitie, zowel op nationaal, regionaal als lokaal niveau. Dit betekent dat wij landelijke en regionale ontwikkelingen en belangen combineren met nieuwe lokaal opgedane ervaringen en inzichten. De keuzevrijheid van onze inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties is voor ons belangrijk. Het Warmteprogramma kan een koerswijziging inhouden ten opzichte van de Transitievisie Warmte (2020).

- **Volgens de participatiestrategie**

Ons uitgangspunt is dat iedereen stap voor stap mee kan doen op weg naar een duurzaam Leusden. Voor het Warmteprogramma willen we weten wat er leeft in de Leusdense samenleving. We zetten ons actief in om een goed beeld te krijgen van de kennis en inzichten van onze stakeholders en lokale samenleving.

- **Realistisch en haalbaar**

Wij stellen een realistische tijdsplanning op voor het vormgeven van het Warmteprogramma. Dat betekent dat wij rekening houden met de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2026. Daarnaast zijn we duidelijk in wat het Warmteprogramma inhoudelijk bevat en wat er geen onderdeel van uit maakt (scope).

Met deze uitgangspunten leggen we een stevige basis voor een breed gedragen en uitvoerbaar Warmteprogramma.

2.3 Herijken van de leidende principes

In het Warmteprogramma nemen we leidende principes op die de basis vormen voor de te maken keuzes in de uitvoering van het Warmteprogramma. Deze leidende principes zijn bepalend voor de uiteindelijke uitkomst. Uit de evaluatie van de Transitievisie Warmte blijkt dat het herijken van de leidende principes zoals opgenomen in de

Transitievisie Warmte wenselijk is. Door de leidende principes te herijken kunnen we geleerde lessen meenemen in het Warmteprogramma.

Bij het herijken en vaststellen van deze principes betrekken we de gemeenteraad. We bouwen voort op het Programmaplan Warmte – en Energietransitie en de Transitievisie Warmte en kunnen leidende principes voorleggen zoals: netbewust, inzet op collectieve oplossingen, betaalbaarheid, buurtaanpak, inclusiviteit en toekomstbestendigheid. Daarnaast kunnen we ook andere mogelijke principes voorleggen zoals: energie-efficiëntie, schaalbaarheid, ruimte en milieu, betrouwbaarheid en veiligheid of duurzaamheid.

2.4 Relatie met andere gemeentelijke programma's en beleid

De gemeente heeft haar integrale visie op de fysieke leefomgeving vastgelegd in de Omgevingsvisie, de omgevingsvisie wordt geactualiseerd en door de raad vastgesteld in de tweede helft van 2025. De strategische ambities uit het Programmaplan Warmte- en Energietransitie, dat in 2024 is vastgesteld, wordt hierin opgenomen, zodat de omgevingsvisie de gemeentelijke ambities weergeeft op het gebied van warmte- en energietransitie.

Het gaat daarbij om de overgang van het gebruik van fossiele energie naar duurzame energie uit hernieuwbare bronnen. Een belangrijk onderdeel van de energietransitie gaat over warmte(transitie): de overgang van aardgas (om te verwarmen, koken etcetera) naar duurzame alternatieven. De warmtetransitie vraagt om maximale inzet op energiebesparing en het zoveel mogelijk isoleren en verduurzamen van woningen en andere gebouwen, zodat ze op een andere manier verwarmd kunnen worden. Het Warmteprogramma richt zich specifiek op deze warmtetransitie. Daarmee is het is Warmteprogramma een nadere uitwerking van het Programmaplan Warmte- en Energietransitie.

Er zijn raakvlakken met het gemeentelijk (ruimtelijk) beleid op het gebied van wonen, economie, gemeentelijk vastgoed, sociaal domein en nieuwbouwprojecten zoals Tabaksteeg-Zuid en Mastenbroek. Het Warmteprogramma staat in nauwe verbinding met milieubeleid vanwege de mogelijke effecten van warmteoplossingen op bodem en geluid. Ook is afstemming met IBOR belangrijk met het oog op de meerjarenonderhoudsplanung van wijken en de beschikbare ruimte (onder- en bovengronds) voor warmte-infrastructuur.

Voorgaand gemeentelijk beleid en programma's maken geen onderdeel uit van het Warmteprogramma. Maar waar het mogelijk is om doelen af te stemmen of werk met werk te maken wordt dit zeker in de afwegingen voor het Warmteprogramma meegenomen.

Bij het opstellen van het Warmteprogramma wordt aangesloten op de gemeentelijke participatiestrategie waaraan op het moment van schrijven nog wordt gewerkt.

3. Rollen en verantwoordelijkheden

Bij het opstellen van het Warmteprogramma betrekken we diverse stakeholders. Om tot een helder en transparant proces te kunnen komen, is het belangrijk om vooraf inzichtelijk te hebben wanneer we welke stakeholder(s) betrekken en op welke manier we dit doen. Ook onze eigen rol en verantwoordelijkheden tijdens het maken van het Warmteprogramma communiceren we duidelijk.

3.1 Rol van de gemeente

De gemeente Leusden neemt een actieve en sturende rol bij het opstellen en uitvoeren van het Warmteprogramma. Dit betekent dat wij verantwoordelijkheid nemen voor de koers van het Warmteprogramma en daarmee de warmtetransitie. We houden een brede blik, zowel binnen als buiten de gemeentelijke organisatie, waar het gaat om de uitvoering van het Warmteprogramma, want de realisatie van de warmtetransitie blijft een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Door als gemeente de regie te voeren, kunnen we:

- Het proces effectief sturen en zorgen voor een samenhangend en haalbaar Warmteprogramma.
- Verantwoordelijkheden en risico's binnen de gemeente houden, waardoor stakeholders worden ontzorgd.
- Koppelkansen benutten door het Warmteprogramma te verbinden met andere gemeentelijke opgaven en beleidsprogramma's.

Tegelijkertijd is samenwerking essentieel. We halen daarom actief kennis en praktijkervaring op bij de betrokken stakeholders (zoals beschreven in hoofdstuk 3.2) en de gemeenteraad. Dit zorgt voor een breed gedragen en uitvoerbaar Warmteprogramma.

3.2 Samenwerkingspartners

In de overgang naar een aardgasvrij Leusden is gezamenlijke inspanning nodig. Om input op te halen voor het Plan van Aanpak voor het opstellen van het Warmteprogramma, hebben we diverse stakeholders gesproken:

- Stichting De Groene Belevnis
- Buurtteams Eurowoningen en Alandsbeek
- Woningcorporatie Omthuis
- Bedrijvenkring Leusden
- Netbeheerder Stedin

De geïnterviewde stakeholders verwachten dat het Warmteprogramma duidelijke richtlijnen geeft en een realistische prioritering en planning biedt, zowel voor wijken als voor bedrijventerreinen. Het programma moet inzicht geven in mogelijke collectieve en individuele warmteoplossingen, voor het maken van onderbouwde keuzes en het tijdig

uitsluiten van onhaalbare opties. Daarnaast benadrukken stakeholders het belang van aandacht voor specifieke doelgroepen (zoals huurders), financiële haalbaarheid en regionale afstemming.

Om de betrokkenheid van stakeholders goed te organiseren en verwachtingen te managen geven we regelmatig updates, ook als er geen nieuwe ontwikkelingen zijn. Daarnaast versterkt een open en transparante afstemming het benutten van gezamenlijke kansen. We hebben daarbij oog voor de agenda's en belangen van verschillende partijen en zorgen voor regionale afstemming.

Het participatieniveau *raadplegen* sluit aan bij de gewenste rol en verantwoordelijkheid van de geïnterviewde stakeholders en is ook getoetst bij de gemeenteraad. Toch is het waardevol om de samenwerking met een aantal partners verder te verdiepen. Denk aan een intensievere samenwerking in een co-creatief proces met Omthuis en het vormen van een klankbordgroep met buurtteams en energievrijwilligers.

Ook ziet de gemeente graag dat netbeheerder Stedin een actieve rol op zich neemt bij het uitwerken en het afstemmen van het Warmteprogramma.

Afhankelijk van het proces kan het nodig zijn om ook andere partners te betrekken zoals energiecoöperatie DEEL, Energiegroep COOL, Vertegenwoordiging energievrijwilligers (gidsen), sectoren zoals horeca, retail en landbouw, of commerciële partijen met een grote vastgoedportefeuille zoals MVGM Bedrijfshuisvesting en Anfem Wonen.

3.3 Benutten kracht lokale samenleving

De participatiestrategie sluit aan op de scope en de verwachte inhoud van het Warmteprogramma. Omdat het Warmteprogramma een langetermijnstrategie beschrijft, heeft dit programma minder directe impact op inwoners. Het Warmteprogramma wordt daarom primair gericht op de interne organisatie en de samenwerkingspartners. Belanghebbenden houden we op de hoogte van ontwikkelingen rond het opstellen van het Warmteprogramma. Via een klankbordgroep van energie- en buurtteams raadplegen we inwoners. We houden vinger aan de pols en passen de participatiestrategie aan als dat nodig is vanwege actuele ontwikkelingen (zie uitgangspunt adaptief programma).

We werken aan een gemeentebrede participatiestrategie. In de voorbereidingsfase voor het opstellen van het Warmteprogramma maken we participatieplan dat hierop is afgestemd en uitgaat van het niveau van *raadplegen*. Het participatieplan dient als input voor het Warmteprogramma en zorgt ervoor dat we inwoners en andere belanghebbenden op passende momenten en manieren betrekken bij de warmtetransitie. De onderlinge betrokkenheid en verbondenheid in de gemeente is sterk. Het is aan ons om deze cohesie op de juiste manier te benutten.

4. Activiteiten en proces

Het opstellen van het Warmteprogramma is een verantwoordelijkheid van de gemeente. Het college is bevoegd gezag als het gaat om het vaststellen van het Warmteprogramma. Als gemeente willen wij het Warmteprogramma uiterlijk oktober 2026 vaststellen, om aan de verplichte deadline van eind 2026 te voldoen.

4.1 Planning en procedure

Voor het opstellen van het Warmteprogramma hanteren we een doorlooptijd van een jaar. Hierin onderzoeken we warmtetechnieken en -strategieën en gaan we de dialoog zoeken met samenwerkingspartners. Door helder en transparant te communiceren over de gemaakte keuzes binnen het vastgestelde kader, zorgen we ervoor dat het besluitvormingsproces inzichtelijk en navolgbaar is.

Het opstellen van het Warmteprogramma op basis van de richtlijnen in dit plan van aanpak is een tijdrovend proces. We stellen een participatieplan op en voeren dit uit. Het concept Warmteprogramma leggen we voor aan de stakeholders. Dit biedt de mogelijkheid om draagvlak voor de keuzes en voorgestelde strategieën te creëren en om het plan waar mogelijk verder aan te scherpen op behoeften en wensen van de stakeholders. Voordat de besluitvorming door het College plaatsvindt, wordt het ontwerp Warmteprogramma aan de gemeenteraad voorgelegd.

De besluitvorming vraagt vervolgens ongeveer vier maanden. Het Warmteprogramma wordt voorbereid volgens de uniforme openbare voorbereidingsprocedure. Dit betekent dat het college eerst besluit tot publicatie en terinzagelegging van het ontwerp Warmteprogramma. Na de ter inzage periode kan het college het Warmteprogramma al dan niet gewijzigd vaststellen.

Vanwege de geplande doorlooptijd van het opstellen van het Warmteprogramma valt de terinzagelegging in de vakantieperiode. Als gemeente verlengen we daarom de terinzagelegging met drie weken. Het Warmteprogramma moet daarom in juni 2026 klaar zijn om eind oktober 2026 te kunnen worden vastgesteld. Voor het opstellen van het Warmteprogramma gaan we er daarnaast vanuit dat we het programma zo opstellen dat er geen planMER benodigd is.

De planning om het Warmteprogramma vast te kunnen stellen eind oktober 2026 ziet er daarmee als volgt uit. Er is aangenomen dat een voorbereidingstijd van drie maanden volstaat.

FIGUUR 2 PLANNING WARMTEPROGRAMMA

4.2 Parallele activiteiten en onderzoek

Er vinden verschillende activiteiten plaats binnen de warmtetransitie. Er lopen onderzoeken naar mogelijke warmteoplossingen en de implementatie van het Soorten Management Plan vindt plaats. Deze activiteiten maken geen onderdeel uit van het Warmteprogramma, maar vormen wel input voor de inhoudelijke invulling ervan.

Daarnaast vinden er activiteiten plaats die van invloed zijn op het proces van het Warmteprogramma. De resultaten geven input voor het proces van het Warmteprogramma.

We voeren in elk geval de volgende activiteiten uit, voorafgaand of parallel aan het opstellen van het Warmteprogramma:

- We ontwikkelen een gemeentebrede participatiestrategie. Deze strategie is nog niet gereed. Bij het opstellen van het participatieplan voor het Warmteprogramma wordt zoveel mogelijk aangehaakt bij deze (concept) participatiestrategie.
- We initiëren de samenwerking met stakeholders die we bij het Warmteprogramma betrekken.
- We verzamelen de beschikbare data over energie- en aardgasverbruik, en warmtevraag, zodat de opgave in het Warmteprogramma kan worden opgenomen.
- We onderzoeken de mogelijkheden voor aquathermie in de gemeente en nemen de resultaten mee als input voor Warmteprogramma.
- We verkennen of gemeentelijk beleid over bodemenergie moet worden opgesteld en nemen dit indien nodig mee in het Warmteprogramma.
- We werken aan een verdere verkenning van geothermie als warmtebron. De uitkomsten nemen we mee als input voor het Warmteprogramma.
- Wanneer tijdens het opstellen van het Warmteprogramma warmtenetten als mogelijke oplossing concreter worden, bepalen we hoe wij als gemeente tegenover mogelijke deelneming in een warmtebedrijf staan.
- We implementeren het Soorten Management Plan, wat kan helpen bij isolatieoplossingen uit het Warmteprogramma.

4.3 Belangrijke beslissingen en mijlpalen

In het proces van het vaststellen van het Warmteprogramma komen belangrijke beslissingen en mijlpalen aan bod. Deze momenten zijn leidend voor de inhoudelijke keuzes en besluitvorming rondom het programma en resulteren in tussenproducten:

- Laten vaststellen van leidende principes door de gemeenteraad.
- Opstellen van een afwegingskader voor het inzetten van de aanwijsbevoegdheid.
- Prioriteren van wijkvolgorde binnen de buurtaanpak.

Voor vaststelling van het Warmteprogramma volgt vervolgens een formeel besluitvormingstraject, zoals beschreven in hoofdstuk 4.1 Planning en procedure.

5. Organisatie, middelen en risico's

5.1 Organisatie

De uitvoering ligt bij het programmteam Energietransitie, waarbij de meeste inzet nodig is van de interne projectleider. Het communicatieteam heeft een belangrijke rol in de informatievoorziening en participatie. Voor een integrale aanpak werken we waar we kunnen samen met verschillende teams en domeinen binnen de gemeente:

- Ruimtelijke Ontwikkeling (regie omgevingsvisie en -programma's)
- Inrichting en Beheer Openbare Ruimte
- Wonen
- Economische Zaken
- Sociaal Domein
- Milieu

5.2 Financiering en budgetbeheer

Voor het opstellen van het Warmteprogramma zijn gemeentelijke inzet en middelen nodig. Het Warmteprogramma wordt opgesteld door het programmteam Energietransitie. Vanuit dit team wordt de meeste inzet gevraagd. Navolgend aantal uren is hiervoor beschikbaar:

Capaciteit in uren	2025	2026
Projectleider	600	600
Overige inzet programmteam	60	60
Communicatie	200	100

Daarnaast is vanuit andere afdelingen inzet beschikbaar:

Capaciteit in uren	2025	2026
Regie omgevingsvisie en -programma's	40	60
Milieu	30	50
Inrichting en Beheer Openbare Ruimte	40	40
Economische Zaken	20	20
Wonen	20	20
Sociaal Domein	20	20

Deze benodigde werkbudgetten, als ook de benodigde middelen zijn opgenomen in een separate bijlage bij dit plan van aanpak.

Opgenomen is de benodigde inzet tot de vaststelling van het Warmteprogramma. Voor de uitvoering van het Warmteprogramma maken we bij het opstellen van het Warmteprogramma een begroting.

5.3 Risicoanalyse en beheersmaatregelen

Deze paragraaf beschrijft de voornaamste risico's bij het opstellen van het Warmteprogramma en hoe deze worden geminimaliseerd.

- **PlanMER**

De gemeente heeft als uitgangspunt een Warmteprogramma op te stellen waarvoor op dit moment geen planMER hoeft te worden gemaakt. Dit betekent op hoofdlijnen dat het Warmteprogramma niet kaderstellend mag zijn voor MER-plichtige activiteiten zoals opgenomen in Bijlage V van de Omgevingswet. Tijdens het traject van opstellen is er het risico dat dit uitgangspunt gaandeweg wordt verlaten en voor vaststelling van het opgestelde Warmteprogramma toch een planMER moet worden doorlopen.

Beheersmaatregel: We houden gedurende het traject van opstellen de condities voor een planMER in de gaten en stemmen we de inhoud van het Warmteprogramma hier continue op af.

- **Niet tijdig vaststellen van het Warmteprogramma**

Het Warmteprogramma moet eind 2026 zijn vastgesteld door het college. Het is een complex en tijdrovend proces. Daardoor kan door interne of externe omstandigheden het traject langer duren dan in de planning staat. Het risico bestaat dat het Warmteprogramma niet tijdig wordt vastgesteld en niet aan de wettelijke verplichting wordt voldaan.

Beheersmaatregel: De planning en doorlooptijd voor het opstellen van het Warmteprogramma is hierop afgestemd. Daarmee is tegelijk speling ingebouwd om zelfs met enige vertraging in het traject de deadline van eind 2026 nog te halen.

- **Input vanuit parallelle activiteiten is niet op tijd gereed**

In paragraaf 4.2 staat dat er ter voorbereiding op of parallel aan het opstellen van het Warmteprogramma activiteiten lopen die raken aan de warmtetransitie. Dit betreft deels onderzoeken naar warmteoplossingen. De uitkomsten van deze activiteiten vormen input voor het Warmteprogramma. Wanneer deze activiteiten door omstandigheden uitlopen op de planning voor het opstellen van het Warmteprogramma is de beoogde input mogelijk niet (meer) tijdig te geven. Dit kan invloed hebben op de concreetheid van het Warmteprogramma en de mate waarin handelingsperspectief kan worden geboden.

Beheersmaatregel: Als gewenste resultaten en uitkomsten niet tijdig voorhanden zijn en concrete input voor het Warmteprogramma (nog) ontbreekt, kunnen wij als gemeente terugvallen op de gegevens die wel beschikbaar zijn, openbare data en kentallen. Dit Warmteprogramma is het eerste Warmteprogramma van de gemeente Leusden. Het wordt elke vijf jaar herijkt. In elke navolgende versie van het Warmteprogramma zal de koers steeds meer concreet en helder worden richting 2050.

- **Wijzigingen in wetgeving**

De Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw) geeft gemeenten de bevoegdheden die nodig zijn om regie te voeren in de wijk- of gebiedsgerichte aanpak van de warmtetransitie. Een belangrijk instrument uit de Wgiw is de aanwijsbevoegdheid. De Eerste Kamer heeft in december 2024 ingestemd met het wetsvoorstel van de Wgiw. De inwerkingtreding van de wet staat gepland voor 1 januari 2026. Het Besluit gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Bgiw) is de uitvoeringsregeling die bij de Wgiw hoort. Dit besluit zal meer duidelijkheid geven over de vereisten voor een Warmteprogramma. Het Bgiw wordt nog opgesteld en naar verwachting begin 2025 gepubliceerd. Het is niet zonder risico om een Warmteprogramma vast te stellen vóór de definitieve besluitvorming over het Bgiw en de vereisten voor een Warmteprogramma.

Beheersmaatregel: De besluitvorming over het Warmteprogramma vindt plaats eind 2026. Op het moment van vaststellen van het Warmteprogramma zullen de vereisten dus bekend zijn. Belangrijk is dat het Warmteprogramma adaptief wordt opgesteld. Bijsturing op de laatste ontwikkelingen in de wetgeving is daardoor ook mogelijk.

- **Gemeenteraadsverkiezingen en mogelijke koerswijziging**

Op 18 maart 2026 zijn er gemeenteraadsverkiezingen. De nieuwe formatie van de gemeenteraad en het college kan afwijken van de huidige samenstelling, wat een mogelijke koerswijziging met zich mee kan brengen. Een koerswijziging kan doorwerking hebben op de inhoud van het Warmteprogramma.

Beheersmaatregel: In maart 2026 is het traject om te komen tot het Warmteprogramma al ver gevorderd. Om het effect van een mogelijke koerswijziging op het Warmteprogramma te beperken en te voorkomen dat stappen opnieuw moeten worden gezet, zullen waar nodig uitgangspunten en contouren voor het warmteprogramma als tussenproduct (beschreven in hoofdstuk 4.3) worden vastgesteld.

Bijlage 1 Routekaart

